

**Koncepce prorodinné politiky
Města Žďár nad Sázavou
pro období 2026 – 2029**

Garant:

Rostislav Dvořák, místostarosta města

Řídící skupina:

Mgr. Jana Horynová – vedoucí sociálního odboru Žďár nad Sázavou

Bc. David Filip, Dis. – Komise prarodinných aktivit, sociální a zdravotní

Ing. Radka Klementová, PhD. – MAP IV ORP Žďár nad Sázavou

Johana Mecová, DiS. - OCHZR SASRD

Mgr. Bohumila Počtová – ZŠ Žďár nad Sázavou, Komenského 6

Dagmar Pálková – MP Žďár nad Sázavou

Mgr. Petra Štohanzlová – Sociální odbor Městského úřadu ve Žďáru nad Sázavou

Ing. Martina Sedláková – Knihovna Matěje Josefa Sychry Žďár nad Sázavou

Jana Kamarádová, DiS., Kolpingovo dílo ZR

Poděkování

Dovolujeme si poděkovat všem členům jednotlivých pracovních skupin, kteří se na tvorbě Koncepce prorodinné politiky města Žďár nad Sázavou pro období 2026–2029 aktivně podíleli.

Slovo garanta

Koncepce prorodinné politiky města je zpracována jako komplexní přehled činností a kroků, které zasahují do všech sfér rodinného života a přispívají k jeho posílení. Prorodinná politika města se především soustředí na podporu všech přirozených rolí rodin. Šťastná a vyrovnaná rodina představuje ten nejsilnější základ pro současný i budoucí rozvoj naší společnosti.

Společným záměrem všech zpracovaných částí, jež tento dokument zahrnuje, je postupné budování zdravého, přívětivého a přátelského prostředí pro všechny generace obyvatel našeho města.

Rád bych vyjádřil poděkování členům řídicího týmu, jednotlivým pracovním skupinám i všem dalším účastníkům, kteří přispěli k přípravě a vypracování tohoto klíčového materiálu pro nás.

Osobně mě těší, že se podařilo tento dokument dokončit, a pevně věřím v jeho postupnou realizaci skrze v budoucnu vytvořené akční plány.

Úvod

Město Žďár nad Sázavou si uvědomuje, že rodina je základní jednotkou společnosti a její stabilita přímo ovlivňuje kvalitu života všech obyvatel. V kontextu demografického stárnutí, poklesu počtu obyvatel a rostoucích nároků na sociální služby je podpora rodin a seniorů klíčovou prioritou. Koncepce prorodinné politiky pro období 2026–2029 proto navazuje na předchozí strategické dokumenty a reaguje na aktuální potřeby občanů – od zajištění dostupného bydlení a kvalitní péče až po prevenci sociálního vyloučení a podporu mezigeneračního soužití.

Tvorba této koncepce probíhala participativním způsobem za účasti zástupců městského úřadu, sociálních služeb, škol, neziskových organizací i okolních obcí. V rámci pracovních skupin byla aktualizována SWOT analýza, identifikovány hlavní výzvy a navržena opatření v oblastech financování, kapacit, infrastruktury, spolupráce a prevence. Konkrétní cíle, termíny a zodpovědnosti budou stanoveny v akčních plánech, které budou zpracovány v příštím roce a budou plně v souladu s dalšími strategickými dokumenty města, jako je komunitní plán sociálních služeb nebo koncepce bydlení.

Tento dokument není pouze plánem, ale závazkem města vytvářet prostředí, kde rodiny mohou bezpečně vychovávat děti, senioři žít důstojně a aktivně, a kde spolupráce mezi generacemi posiluje komunitu jako celek. Žďár nad Sázavou chce být městem, které rodinu nejen chrání, ale aktivně podporuje v každé životní fázi.

Tvorba koncepce

Tvorba nové koncepce byla započata setkáním zástupců všech zainteresovaných subjektů, kde bylo dohodnuto, že předchozí dokument bude kompletně přetvořen. Zástupci se shodli na nové podobě dokumentu, v průběhu období společně přetvořili SWOT analýzu vycházející z komunitního plánu a stanovili návrhy opatření, na kterých se bude dále pracovat. Do tvorby koncepce byly využity také výstupy z pracovních skupin Agentury pro sociální začleňování.

Zástupci skupiny během tvorby koncepce došli k závěru, že dokument bude sloužit zejména jako podklad pro zpracování akčních plánů, v nichž budou definovány konkrétní cíle platné pro území města Žďár nad Sázavou. Akční plány budou vytvořeny v příštím roce a budou zároveň vycházet i z dalších strategických dokumentů města.

Charakteristika města Žďár nad Sázavou

Správní území města Žďár nad Sázavou leží ve východní části Českomoravské vrchoviny, na pomezí Čech a Moravy. Město Žďár nad Sázavou se rozkládá v severovýchodní části Kraje Vysočina a přísluší k okresu Žďár nad Sázavou.

Historie města sahá do středověku. Téměř do poloviny minulého století se jednalo o malou obec s necelými 5 000 obyvateli. Na sklonku čtyřicátých let minulého století zažilo město prudký rozvoj průmyslové výroby. V průběhu padesátých a šedesátých let se počet obyvatel více než ztrojnásobil a město se stalo významným průmyslovým centrem, které stahovalo pracovní sílu z nejbližšího okolí. V rámci budování průmyslových kapacit a zázemí pro dělníky proběhla rovněž masivní bytová výstavba a Žďár nad Sázavou se stal atraktivní z hlediska pracovních příležitostí pro relativně komfortní život.

V letech 1949–2003 byl Žďár nad Sázavou okresním městem. Po reformě veřejné správy je dle zákona č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným úřadem, v platném znění, Žďár nad Sázavou sídlem obecního úřadu obce s rozšířenou působností (ORP). Správní obvod, ve kterém pověřený městský úřad vykonává svoji přenesenou působnost, zahrnuje 48 obcí.

Počet obyvatel činil na konci roku 2024 20 404 jedinců. V roce 2023 byl průměrný věk obyvatel přibližně 45 let, přičemž trend stárnutí populace pokračuje s podílem seniorů nad 65 let kolem 23 %. Ve stejném období docházelo do mateřských a základních škol ve městě přibližně 2 500 dětí. Nezaměstnanost k roku 2024 činila 3,35 %, což se rovná přibližně 660 osobám.

Ve Žďáře nad Sázavou sídlí územní pracoviště řady veřejných institucí, jako je Úřad práce ČR, Finanční úřad, Krajská hygienická stanice Kraje Vysočina, Katastrální úřad pro Vysočinu, Okresní správa sociálního zabezpečení, Krajský pozemkový úřad pro Kraj Vysočina, Policie České republiky, Okresní soud, Okresní státní zastupitelství, Celní úřad pro Kraj Vysočina ve Žďáře nad Sázavou, Probační a mediační služba ČR. Díky dostupnosti těchto institucí je občanům Žďáru nad Sázavou i celému územně správnímu celku poskytnuta široká nabídka služeb veřejné správy.

Město Žďár nad Sázavou tvoří sedm městských obvodů a čtyři místní části – Mělkovice, Stržanov, Veselíčko, Radonín.

Na území města působí řada poskytovatelů sociálních služeb. K nejvýznamnějším poskytovatelům služeb patří příspěvková organizace Sociální služby města Žďáru nad Sázavou, Kolpingovo dílo ČR z.s. a Oblastní charita Žďár nad Sázavou. Konkrétní služby poskytovatelů jsou uvedeny na Sociálním portálu města. Pro obyvatele města je k dispozici komplexní zdravotnické zařízení Poliklinika Žďár nad Sázavou a řada soukromých zdravotnických zařízení.

Rodina

Úvod

Rodina představuje základní stavební kámen každé společnosti. V kontextu prorodinné koncepce je třeba chápat rodinu jako klíčový faktor stability, sociální soudržnosti a udržitelného rozvoje. Tato úvodní kapitola se zaměřuje na základní pojmy spojené s rodinou, její definice z různých perspektiv a význam pro širší společenské struktury. Cílem je položit teoretický základ pro následující kapitoly, které se budou zabývat konkrétními opatřeními na podporu rodin.

Definice rodiny

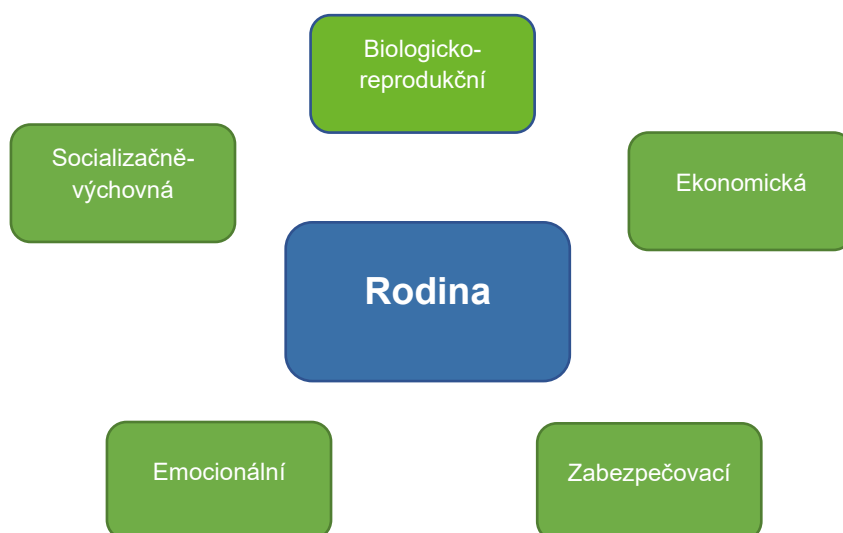
Pojem „rodina“ je multidisciplinární a lze ho chápat z právního, sociologického či antropologického hlediska. V českém právním prostředí je rodina úzce spojena s institucí manželství, které je definováno jako trvalé společenství muže a ženy založené zákonným způsobem, jehož hlavním účelem je založení rodiny a řádná výchova dětí.

Ze sociologického pohledu je rodina solidární skupina osob navzájem spjatých manželstvím, příbuzenstvím nebo adopcí, které spolu dlouhodobě žijí a jejíž dospělí členové společně plní funkce vůči dětem i sobě navzájem. Jedná se o malou, intimní a relativně uzavřenou skupinu, v níž převažují bezprostřední, důvěrné osobní kontakty motivované pudově a citově. Obecně lze rodinu charakterizovat jako skupinu osob spjatých pokrevními svazky, manželstvím (nebo srovnatelným právním vztahem) či adopcí.

V současném kontextu se definice rodiny rozšiřuje o moderní formy, jako jsou registrovaná partnerství nebo jednorodičovské rodiny, což odráží dynamiku společenských změn. Tyto pojmy nejsou striktně fixní, ale slouží k popisu základní sociální jednotky, která zajišťuje emoční, ekonomickou a výchovnou podporu svým členům.

Funkce rodiny

Rodina plní řadu esenciálních funkcí, které přispívají k individuálnímu i kolektivnímu blahu:

- **Biologicko-reprodukční funkce:** Rodina zajišťuje pokračování rodu prostřednictvím plození a péče o děti.
- **Ekonomická funkce:** Členové rodiny se navzájem podporují v hospodaření, sdílení zdrojů a zajišťování materiálních potřeb.
- **Zabezpečovací funkce:** Rodina poskytuje fyzickou i sociální bezpečnost svým členům, včetně péče o děti, seniory nebo nemocné.
- **Emocionální funkce:** Nabízí bezpečné prostředí pro citové vazby, podporu v krizích a emocionální stabilitu.
- **Socializačně-výchovná funkce:** Rodina je primárním místem, kde se předávají hodnoty, dovednosti a kulturní normy, čímž připravuje děti na život ve společnosti.

Tyto funkce nejsou statické; mění se pod vlivem společenských změn, jako je vyšší zaměstnanost rodičů nebo změny v životním stylu.

Význam rodiny pro společnost

Rodina je středobodem zdravé společnosti, protože její stabilita ovlivňuje demografický vývoj, sociální soudržnost a ekonomickou produktivitu. Silné rodiny snižují sociální nerovnosti, podporují vzdělávání dětí a přispívají k vitalitě komunit. Prorodinná politika se zaměřuje na podporu rodin ve výkonu jejich přirozených funkcí, nikoli na jejich nahrazování státními institucemi. To zahrnuje například odstraňování bariér, jako jsou nedostatečná dostupnost školek nebo nedostatek volnočasových zařízení, a podporu iniciativ, jako jsou mateřská centra.

Závěr

Ve Žďáře nad Sázavou mohou rodiny využívat pestrou škálu služeb, a to nejen v oblasti sociální a prorodinné, ale i v dalších souvisejících oblastech. Mohou využívat pomoc s přípravou do školy, včetně materiální pomoci, poskytovatelé se zaměřují i na zdravé trávení volného času dětí a mládeže, rozvoj rodičovských kompetencí, včetně finanční gramotnosti. Spolupráce poskytovatelů služeb s ostatními institucemi je na dobré úrovni. Zároveň je důležité tuto spolupráci i nadále upevňovat.

Rodina není pouze soukromou záležitostí, ale základním pilířem společenského života. Pochopení jejích základních pojmů a významu umožňuje navrhnout cílenou prorodinnou koncepci, která respektuje rozmanitost rodinných modelů a posiluje jejich roli v komunitě.

Vize života rodin

Vytvořit podporující prostředí pro zdravé rodinné vztahy a zajistit smysluplné a rozvíjející trávení volného času pro všechny věkové kategorie.

Děti mají možnost vyrůstat ve funkční biologické rodině.

Pro fungování rodin je základem správně nastavená prevence.

Důležité je zapojení dobrovolníků a rodin do komunitních aktivit.

Důležitý je multidisciplinární přístup odborníků a případové konference.

Rodiny mají dostupné a cenově přijatelné bydlení včetně startovacích a sociálních bytů.

Důležitá je flexibilní zaměstnanost rodičů s dostatkem míst v mateřských školách a družinách.

Vytvořit bezpečné a aktivní prostředí pro důstojné stárnutí s dostupnými službami a mezigeneračním propojením.

Senioři mají možnost žít samostatně v bezbariérovém bydlení s podporou terénní péče.

Pro kvalitu života seniorů je základem prevence izolace a zneužití.

Swot analýza

Na následujících stránkách je vypracovaná swot analýza za kategorie rodina a senioři. Vychází z platného komunitního plánu města Žďár nad Sázavou pro roky 2025 – 2028, z výstupů pracovních skupin realizovaných Agenturou pro sociální začleňování a pracovní skupiny k tvorbě této koncepce.

Silné stránky – rodina

- existence ucelené sítě sociálních a preventivních služeb v regionu Žďár nad Sázavou a jejich vzájemná spolupráce
- spolupráce služeb s OS (odbor sociální městského úřadu)
- odborné pracovní skupiny
- spolupráce mezi službami a organizacemi v oblasti hospodaření s financemi, v oblasti posilování rodičovských kompetencí a prevenci
- spolupráce služeb, OS a škol s APK (asistenti prevence kriminality) a MP (městská policie)
- poradenství poskytované sociálními službami a OS, rychlá reakce na poptávku
- síťová setkání škol a OSPOD
- dobrá informovanost veřejnosti o službách i pořádaných akcích
- dotační programy
- široká nabídka volnočasových aktivit ze strany organizací pracujících s cílovou skupinou
- dostupnost venkovního volnočasového vyžití pro mládež
- tematické workshopy a projekty
- existence sociálního portálu
- dostupné MŠ, ZŠ (nízkoprahové, úlevy na školném, placení družiny, obědy zdarma)
- pestrá nabídka a možnosti vzdělávání pedagogických pracovníků
- jazyková a kulturní podpora, asistenti ve výuce, doučování v nízkoprahových zařízeních pro děti a mládež
- zapojení do projektů – například obědy pro děti, mimořádná okamžitá pomoc (proplacení volnočasových aktivit), příspěvky na pomůcky, sbírky
- provoz družiny o prázdninách
- fungování Charitní záchranné sítě

Slabé stránky – rodina

- nedostatek odborníků (např. psychiatři, psychologové, speciální pedagogové atd)
- nízká kapacita pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogického centra
- nedostatečná kapacita terénních pracovníků
- nedostatečné, nesystémové financování sociálních služeb
- nesystémová práce s dobrovolníky
- neexistence krizového centra
- nedostatečné pokrytí odbornými pracovníky ve školním poradenském pracovišti
- nedostatečná kapacita a zázemí nízkoprahových zařízení pro děti a mládež
- chybějící prostory pro komunitní práci

Příležitosti – rodina

- potřeba zvýšení počtu pracovníků ve službách
- podpora terénní práce
- zvyšování osvěty v rodičovských kompetencích a finanční gramotnosti
- využívání různých finančních zdrojů, dotačních programů
- výstavba bytových domů s dostupným bydlením
- organizování akcí ve spolupráci více zainteresovaných stran (poskytovatelé služeb, spolky, školy, městská policie atd)
- zlepšení propagace akcí pro rodiny
- ucelené cykly přednášek a workshopů
- sociální bydlení (startovací byty pro mladé rodiče a děti z domovů)
- možnosti zkrácených úvazků a práce z domu
- aktivní spolupráce s městskou policií (asistenti prevence kriminality)
- větší propojení poskytovatelů a MěÚ s ÚP
- cílené rekvalifikace podle poptávky
- projekty na podporované zaměstnávání (OPZ+)
- posílení kapacit služeb – zejména SAS, NZDM
- fungování svépomocných skupin
- rozšíření komunitních aktivit
- otevření se organizací veřejnosti – dny otevřených dveří
- podpora dostupného bydlení – vznik Kontaktního místa pro bydlení a Městské nájemní agentury

Hrozby – rodina

- podfinancování služeb, chybějící zdroje například na lektory a prostory
- nestabilní financování (krátkodobost projektů), chybí dlouhodobé financování
- nespolupracující rodiny, nedostatek motivace
- odliv kvalifikovaných pracovníků, nezájem o práci v sociální oblasti
- převis poptávky nad nabídkou služeb
- obce neparticipují koordinovaně na financování služeb
- nárůst patologických jevů
- nezájem o vzdělávání po ZŠ u některých cílových skupin
- nárůst rodin s nízkými příjmy
- nepřipravenost na krizové situace
- nárůst duševních obtíží
- sociální předsudky v oblasti bydlení (neochota vlastníků pronajímat byty vícečlenným a nízkopříjmovým rodinám), riziko narušení sousedských vztahů
- časové omezení pobytu v NZDM kvůli omezené kapacitě
- propady v jazykové podpoře cizinců během prázdnin
- nepružné navyšování úvazku poskytovatelům služeb ze strany krajského úřadu
- nevymahatelnost poplatků a pokut u některých neplacících dlužníků

Silné stránky – senioři

- dostupnost služeb – pečovatelská služba, osobní asistence, domácí zdravotní péče a domácí hospicová péče
- fungující komunitní aktivity pro seniory
- půjčovny kompenzačních pomůcek
- vzdělávací programy pro seniory

Slabé stránky – senioři

- chybí prostory pro aktivity, denní centra.
- málo zapojených dobrovolníků
- riziko zneužití důvěřivosti seniorů, malá informovanost o nástrojích bezpečnosti
- nedostatečná informovanost služeb a spolků sdružujících seniory o pořádaných akcích a projektech
- nedostatečná kapacita pobytových služeb

Příležitosti – senioři

- rozšíření terénní pečovatelské služby – zavedení spolufinancování ze strany obcí na solidárním principu
- protnutí nabídky a poptávky v oblasti dobrovolnictví, propojování generací, zapojení dobrovolníků
- propojenost mezi službami – vzájemná informovanost, mapování potřeb, atd
- online setkání, webináře, aplikace pro setkávání
- motivace blízkých k zapojení seniorů
- výstavba nového centra sociálních služeb
- informační kampaň města (letáky, radniční listy)

Hrozby – senioři

- riziko izolace, fyzická omezení, prostorové bariéry, nedostatek zájmu ze strany rodin
- riziko naplnění kapacity terénních služeb
- větší riziko zneužití (finanční, manipulace)
- nedostatečná bezbariérovost (byty, veřejný prostor)

Výstupy

Rodiny

1. Financování a zdroje

- **Hlavní potřeby:** Podfinancování sociálních služeb, chybějící zdroje na lektory a prostory; nestabilní financování (krátkodobé projekty); nesystémové financování; obce neparticipují koordinovaně na financování; odliv kvalifikovaných pracovníků kvůli nízkým platům a nezájmu o sociální oblast.
- **Příležitosti:** Využívání dotačních programů, různých finančních zdrojů (MAS); podpora terénní práce; projekty na podporované zaměstnávání (např. OPZ+).
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Zajištění dlouhodobého financování přes dotace a spolupráci obcí; průběžné navyšování podpory z rozpočtu města s ohledem na inflaci.
 - Podpora získávání fondů, grantů a projektů; pomoc poskytovatelům při podávání žádostí.
 - Podpora participativního spolufinancování sociálních služeb na solidárním principu ze strany obcí I. typu.

2. Kapacity a personál

- **Hlavní potřeby:** Nedostatek odborníků (psychiatri, psychologové, speciální pedagogové); nízká kapacita poraden a terénních pracovníků; nedostatečné pokrytí odborníky ve školách; nedostatečná kapacita nízkoprahových zařízení; převis poptávky nad nabídkou; neexistence krizového centra; nesystémová práce s dobrovolníky.
- **Příležitosti:** Zvýšení počtu pracovníků ve službách; posílení kapacit (např. SAS, NZDM); zkrácené úvazky a práce z domu; cílené rekvalifikace podle poptávky; větší propojení s úřadem práce.
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Rozvoj stávajících služeb: Podpora terénní sociální práce s rodinami, dětmi a mládeží; navýšení podpory pro preventivní programy ve školách.
 - Zajištění psychologické, psychiatrické a speciálně pedagogické péče: Podpora zřízení krizového centra; aktualizace kontaktů na odborníky; finanční podpora rodinných center (Family Point); podpora školních poradenských pracovišť (speciální pedagog, sociální pedagog, psycholog).
 - Posílení dlouhodobého poradenství: Podpora existujících poraden.
 - Péče o dobrovolníky: Poskytnutí prostor, propagačních předmětů a odměn.

3. Prostory a infrastruktura

- **Hlavní potřeby:** Chybějící prostory pro komunitní práci; časové omezení pobytu v nízkoprahovém zařízení pro děti a mládež kvůli omezené kapacitě; sociální předsudky v

bydlení (neochota pronajímat byty vícečlenným nebo nízkopříjmovým rodinám); riziko narušení sousedských vztahů.

- **Příležitosti:** Výstavba bytových domů s prostupným bydlením; sociální bydlení (startovací byty pro mladé rodiče a děti z domovů); podpora dostupného bydlení (kontaktní místo pro bydlení a městská nájemní agentura).
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Podpora sociálního bydlení: Aktualizace Koncepce bydlení; rozšíření bytového fondu pro sociálně slabé, mladé a hendikepované osoby (výstavba, rekonstrukce, nákup); podpora startovacích bytů a prostupného bydlení; zřízení bezbariérového bytu v nových domech; krizové bydlení pro oběti domácího násilí; zřízení kontaktního místa pro bydlení a městské nájemní agentury v ORP Žďár nad Sázavou.
 - Rozšíření volnočasových ploch: Udržování hřišť, workoutových areálů, skateparku; finanční podpora příměstských táborů a využití městských prostor.

4. Spolupráce a motivace

- **Hlavní potřeby:** Nespolupracující rodiny a nedostatek motivace; nezáměr o vzdělávání po ZŠ u některých skupin; nárůst rodin s nízkými příjmy; nepřipravenost na krizové situace; nárůst duševních obtíží a patologických jevů.
- **Příležitosti:** Podpora terénní práce; aktivní spolupráce s městskou policií (asistenti prevence kriminality); fungování svépomocných skupin; organizování akcí ve spolupráci více stran (služby, spolky, školy, policie).
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Podpora spolupráce: Multidisciplinární tým pro mládež; zapojení obcí I. typu do komunitního plánování; *pravidelné setkávání poskytovatelů služeb s bytovou komisí a odbory města?*
 - Podpora mezigeneračního soužití: Činnost Family a Senior Pointu a rodinných center; volnočasové aktivity pro rodiny; využití projektu Obec přátelská rodině.
 - Podpora zaměstnanosti rodičů: Optimalizace mateřských škol, dětských skupin a školních družin (včetně prázdninového provozu); osvěta mezi zaměstnavateli (zkrácené úvazky, homeoffice).

5. Vzdělávání a prevence

- **Hlavní potřeby:** Propady v jazykové podpoře cizinců během prázdnin; nárůst duševních obtíží; nezáměr o vzdělávání po ZŠ; nárůst patologických jevů.
- **Příležitosti:** Zvyšování osvěty v rodičovských kompetencích a finanční gramotnosti; ucelené cykly přednášek a workshopů; rozšíření komunitních aktivit; tematické workshopy a projekty.
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Podpora zvyšování rodičovských kompetencí: Kurzy finanční gramotnosti, hospodaření rodin; besedy o výchově, zdravém stylu; pobytové akce pro rodiče s dětmi.
 - Podpora zaměstnanosti mladistvých: Zajištění pracovních míst pro absolventy ZŠ (*minimálně 3 úvazky*); doučování pro dokončení ZŠ; motivace k navazujícímu studiu; podpora sociálního podnikání.
 - Udržení volnočasových aktivit: Podpora nízkoprahových zařízení, center volného času, sportovních klubů; cílená podpora talentovaných dětí ze slabých rodin.

6. Informovanost a propagace

- **Hlavní potřeby:** Nedostatečná propagace akcí pro rodiny; nedostatečná informovanost o službách.
- **Příležitosti:** Zlepšení propagace akcí; otevření organizací veřejnosti (dny otevřených dveří); existence sociálního portálu.
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Udržování webového portálu sociálních služeb: Aktualizace informací, tvorba letáků a elektronického rozcestníku; podpora Festivalu sociálních služeb.
 - Další aktivity: Využívání Žďárského zpravodaje; informování obyvatelů a starostů okolních obcí; pravidelné setkávání poskytovatelů služeb se sociálním odborem.

Senioři

1. Kapacity a služby

- **Hlavní potřeby:** Nedostatečná kapacita pobytových služeb; riziko naplnění kapacity terénních služeb; chybějící prostory pro aktivity a denní centra; nedostatečná kapacita celkově.
- **Příležitosti:** Rozšíření terénní pečovatelské služby (zavedení spolufinancování obcemi na solidárním principu); výstavba nového centra sociálních služeb; propojenost mezi službami (vzájemná informovanost, mapování potřeb atd.); dostatečná kapacita služeb jako je pečovatelská služba, osobní asistence, domácí zdravotní péče a hospicová péče.
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Rozšíření terénních a pobytových služeb prostřednictvím spolupráce obcí a financování.
 - Výstavba a rozvoj centra sociálních služeb.
 - Podpora existujících služeb, jako je domácí péče; mapování potřeb ze strany zainteresovaných služeb pro lepší koordinaci.

2. Dobrovolnictví a zapojení

- **Hlavní potřeby:** Málo zapojených dobrovolníků; riziko izolace, fyzická omezení, prostorové bariéry; nedostatek zájmu ze strany rodin.
- **Příležitosti:** Protnutí nabídky a poptávky v oblasti dobrovolnictví; propojování generací a zapojení dobrovolníků; motivace blízkých k zapojení seniorů; fungující komunitní aktivity pro seniory.
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Podpora dobrovolnických programů prostřednictvím propojení generací (např. společné aktivity s mladými).
 - Motivace rodin a blízkých k aktivnímu zapojení seniorů do komunitních aktivit.
 - Rozšíření existujících komunitních aktivit, podpora Senior Pointu a vzdělávacích aktivit pro seniory.

3. Bezpečnost a informovanost

- **Hlavní potřeby:** Riziko zneužití důvěřivosti seniorů (finanční, manipulace); malá informovanost o nástrojích bezpečnosti; nedostatečná informovanost služeb a spolků o pořádaných akcích a projektech.

- **Příležitosti:** Informační kampaň města (letáky, radniční listy); online setkání, webináře, aplikace pro setkávání; propojenost mezi službami pro vzájemnou informovanost.
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Realizace informačních kampaní a online aktivit pro zlepšení bezpečnosti a informovanosti (např. webináře o prevenci podvodů).
 - Podpora vzájemné informovanosti mezi službami a spolky sdružujícími seniory.
 - Využití existujících půjčoven kompenzačních pomůcek pro podporu bezpečnosti.

4. Bezbariérovost a dostupnost

- **Hlavní potřeby:** Nedostatečná bezbariérovost (byty, veřejný prostor); fyzická omezení a prostorové bariéry.
- **Příležitosti:** Zlepšení bezbariérovosti prostřednictvím mapování a spolupráce služeb; podpora dostupného bydlení (vznik kontaktního místa pro bydlení a městské nájemní agentury) – i když toto je zmíněno v kontextu rodin, lze aplikovat.
- **Navrhovaná opatření a priority:**
 - Mapování a zlepšení bezbariérovosti ve veřejných prostorech a bytech prostřednictvím spolupráce služeb.
 - Podpora půjčoven kompenzačních pomůcek pro snížení fyzických bariér.
 - Rozšíření dostupného bydlení a center pro seniory, včetně integrace s celkovými sociálními službami.

Závěr

Koncepce prorodinné politiky města Žďár nad Sázavou pro období 2026–2029 představuje ucelený rámec pro podporu rodin a seniorů, který vychází z důkladné analýzy potřeb, silných stránek i výzev současné situace. Dokument identifikuje klíčové oblasti – od financování a kapacit sociálních služeb přes bydlení, volnočasové aktivity a prevenci až po mezigenerační spolupráci a bezbariérovost – a navrhuje konkrétní opatření, která mají posílit stabilitu rodin, zlepšit kvalitu života seniorů a přispět k vytvoření města přátelského rodině i starší generaci.

Nejpodstatnějším krokem vpřed je, že z navržených opatření budou v příštím roce vytvořeny akční plány. Tyto plány budou obsahovat konkrétní cíle, termíny, zodpovědnosti a zdroje financování, přičemž budou v souladu s dalšími strategickými dokumenty města. Tímto způsobem zajistíme systematičnost, koordinaci mezi odbory, poskytovateli služeb i okolních obcí a efektivní využití dostupných zdrojů.

Realizace prorodinných a proseniorských aktivit je dlouhodobý proces, jehož výsledky se často projeví až s časovým odstupem. Přesto je tato investice do rodin a seniorů investicí do budoucnosti – do sociální soudržnosti, demografické stability a celkové vitality města.

Město Žďár nad Sázavou tímto dokumentem potvrzuje svůj závazek být obcí, která aktivně podporuje funkční rodiny, chrání ty ohrožené a vytváří prostředí, ve kterém mohou senioři důstojně a aktivně žít. Společně s partnery z veřejného, neziskového i soukromého sektoru budeme nadále pracovat na tom, aby Žďár nad Sázavou byl městem, kde se dobře žije všem generacím.